

МЛАДЕН КНЕЖЕВИЋ, ДИРЕКТОР КЊАЖЕВСКО - СРПСКОГ ТЕАТРА У КРАГУЈЕВЦУ

НИЈЕ ПРОБЛЕМ НЕДОСТАТАК, ВЕЋ НЕДОСТУПНОСТ НОВЦА

- „Буре барута” је представа коју смо желели у репертоарском смислу, а која је одговарала сензибилитету редитеља. Ако је директор стриктан, непопустљив у својим идејама, а редитељ нема исти осећај, ту нема успеха. Зато се трудим да придобијем редитеља, па да заједнички пронађемо оно што је актуелно, а што он осећа у том тренутку”, прича Младен Кнежевић, директор Књажевско - српског театра у Крагујевцу.

На тај начин, објашњава, настала је и представа „Буре барута” у режији Горчина Стојановића према драмском тексту Дејана Дуковског написаном деведесетих година прошлог века.

- „Онда је био један рат, сада други, али наше деобе су увек исте. Увек се поставља питање иностранства – да ли остати или отићи? Како ће живети они који су отишли, а како они који су остали? Пре него што смо почели са радом, разговарао сам и са Дејаном Дуковским који се сагласио да је ово време за једно „Буре барута” које се дешава, не само на Балкану, већ и шире”, оцењује Кнежевић.

Свестан је да су многе генерације одрасле уз флоскуле и реченице из познатог филма, које се цитирају више од 20 година.

- „Знам да је тешко да публика гледа представу и заборава на то. Пре филма, постојала је и јако успешна представа. Наша сценографска решења и костими су другачији, али идеја је иста. То је оно што нас повезује са прошлим, садашњим, а плашим се и будућим временом”, каже директор Књажевско - српског театра у Крагујевцу Кнежевић.

Он је на функцију директора ступио након дугогодишње каријере позоришног, филмског и ТВ глумца.

- „Мислим да би после мене на место директора требало поново да дође неко из нашег миљеа, из практичног разлога – ми знамо процес. Некоме ко није из ове бран-

У Књажевско - српском театру је недавно премијерно изведен култни бродвејски мјузикл „Зорба”. Рађен је по бродвејској лиценци, уз мининалне адаптације, у режији пољског редитеља Витолда Мазуркијевича.

ше прво треба објаснити зашто глумац не долази ујутру на посао, да нема празнике ни викенд, како изгледају гостовања... Када је директор неко ко је већ прошао нашу муку, то скраћује процес прилагођавања”, објашњава Кнежевић.

Из директорске позиције види да у овом тренутку за позориште није проблем недостатак, већ недоступност новца.

- „Буџет је бољи него што је био, али ми новцу не можемо да приступимо, немамо сопствена средства. Рецимо, некад ћемо бити позвани на један, некад на пет фестивала. Ми то не можемо да знамо, а Општина ће нас питати зашто то није у финансијском плану. Ако немате у плану, нећете ићи нигде. Осим тога, набавили смо све за електронску продају карата, али смо добили негативан одговор од банке, јер немамо сопствена средства. Тај шамар реалности нас враћа у камено доба. Да се вечерас покварило нешто у току представе или зафалили реквизити, морао бих их купити из сопственог џепа. Зато тражимо од Министарства да се сопствена средства врате. О функционисању позоришта одлу-

чују људи који га не разумеју”, оцењује Кнежевић.

Он напомиње да друштвена дешавања нису нешто што би волео да у свом позоришту види на сцени.

- „Ми треба да будемо продужена рука образовању. Ако будемо пресликавали дешавања у друштву, то је подржавање ђавола, а он то и тражи – да га помињемо што више. Планирамо да вратимо младе у позориште кроз теме које ће их интересовати, а које ће бити корисне за образовање и цело друштво. Даћемо основне постулате деловања, па нека нас критикују. Ако будемо сами - нека, нећемо заувек бити”, закључује Младен Кнежевић.

Ана Милошевић
ФОТО: Никола Миљковић

ЗЛО ЈЕ ПРЕВЛАДАЛО У ЧОВЕКУ

„У сталном смо сукобу са свима, од шалтерске службенице до самој себе”

- „Буре барута” је сјајан комад, један од темељних комада југословенске драматургије, без обзира на то што је настао у време када Југославија није постојала. То је један од најбољих комада драматургије нашег поднебља – каже познати редитељ.

Говорећи о поводу за постављање тог комада, објашњава да га је управа позоришта у Крагујевцу позвала и предложила тај комад, за који наводи да је прижељкивао прилику да га постави на сцену.

Зашто је овај комад данас важан?

- Зато што је моје осећање, које сам исказивао у другим представама, да је наш свет постао много агресивнији него што је то био у време када је комад написан. У то време, људска емпатија је још увек постојала, али превладало је то што је нељудско, агресивно, зло у човеку. Чини ми се да је то мрачно превагнуло последњих двадесет – тридесет година. Када је написан, пре тридесет година, био је то комад који је реаговао на оно што нам се дешава, са свешћу о томе да ће хуманост победити. Мислим да смо у међувремену постали дехуманизовани.

Шта нам се што догодило између два „Буреџа баруџа”?

- Свет је генерално постао агресивније место него што је то био осамдесетих или раних деведесетих година прошлог века. Нису у питању политика и геополитика, већ се ради о другом преокрету. За мене је највећи злочинац друге половине 20. века Маргарет Тачер. Њена чувена реченица је да не постоји друштво, као такво, већ само појединци и то, практично, значи њихов интерес. У тренутку када се уништи идеја заједништва, тог тренутка директно се атакује на хуманизам. Од таквог става не постоји ништа антихуманистичкије, изузев страха из прве половине 20. века – стаљинистичких гулага и концентрационих логора. У тренутку рушења друштва, неке структуре, земље и нека поднебља су имала правила понашања да агресија не превлада у оно што се дешава сада. Никада већег раслојавања на богате и сиромашне није било као сада и никада светска тензија није била већа него сада. Код нас се то, пошто нисмо имали таква правила, претворило у стање у коме више ништа не можете остварити ако не покажете агресивну намеру и да сте у сталном сукобу са свима – од шалтерске службенице до самог себе.

У комаду су ликови на трибинама, као навијачи на утакмици, што је, иакође, реферисање на наше време...

- Зар сви ми нисмо на утакмици? Није ли све постало такмичење? Више не постоји частан пораз. Пораз је смрт. Треба победити по сваку цену. Не постоји више категорија нечасне победе. Важно је победити. Сваки тренер ће данас рећи да није важна игра, већ је важан резултат. Ја се с тим не слажем и зато се бавим уметношћу, јер је игра важна, а резултат ће доћи. У човеку постоји такмичарски дух, али суочени смо са ситуацијом у којој је рђаво у њему

ГРЕШКА У ПРОГРАМСКОЈ КЊИЖИЦИ

- Поткрала се грешка у програмској књижици о години када је написан комад. Он је написан 1994. године, а 1995. године је одигран у ЈДП – подсећа Горчин Стојановић.

превладало, што се и институционално подстиче. Ти људи који седе на трибинама – то смо сви ми који се згражавамо ријалити програмима, а у ствари живимо ријалити. Има нас који то не пратимо, али то прати нас. Има и оних који то гледају и над тиме се згражавају, јер им се чини да су бољи од оних које, на пример, гледају на телевизији, а заправо смо сви томе изложени. Због тога, данас, кад год присуствујем чину емпатије, доживљавам га као дивно изненађење, као херојство, иако би то требало да буде свакодневна људска нормалност.

И чауре од метака на сценском поду су симболи не само наше страве прошлости, већ и садашњости. Нисмо их покупили и не жуљају нас. Зашто?

- Када бих знао све одговоре не бих се бавио уметношћу и позориштем, нити бих радио ову представу, већ бих урадио неки водвиљ о томе ко је с ким спавао или није и зашто није спавао. То је дивна тема, али ово време не дозвољава да се тиме бавите. Идемo по чаурама које нисмо купили. И ја ходам по чаурама. Толико дуго ходам по њима да не знам да ли бих умео да ходам по глатком мермерном поду или некој другој нормалној површини.

Текст и фото: Н. К.

ОКРУГЛИ СТО: „БУРЕ БАРУТА“

МИ У ОВОМЕ ЖИВИМО, ПА НЕКА СЕ ПУБЛИКА ЗАПИТА – ЗАШТО И ДОКЛЕ

Богдан Милојевић, као Андреј, Геле: Одрастао сам деведесетих. Када сам био први разред основне школе, бомбе су почеле да падају по нашим главама. Та деценија нас је обележила као народ. Године пролазе, а ми се и даље перемо од тих деведесетих, али бојим се да се још дуго опрати нећемо. Мислим да је до нас.

Милош Крстовић, као Симон, Мане: Ми се уопште нисмо бавили деведесетим. Највише смо се бавили тиме како да се прикаже насиље и агресивност, а да се физички ништа не деси, да нема крви, спољне манифестације насиља. Текст је толико актуелан да није ни било потребе бавити се деведесетим.

Аврам Цветковић, као Ђорђе, Кирил: Не знам како је било деведесетих, нисам доживео ратове на овим просторима. Глумачки је било занимљиво јер нико од нас нема предживот. Све је кретало од нуле до 100 посто. Један мој лик је баш такав, а други је радостан. Он цезне за Америком, за светлошћу која је, наравно, пролазна. Његово биће цезне за непролазном светлошћу, а бежи у свет најдаље од свог места да пронађе срећу, али не може, јер човек стално носи себе са собом. Ту увек погрешимо када хоћемо да променимо нешто споља.

Борисав Матић, позоришни критичар: Нудим поглед некога ко је рођен 1997. године на овај текст и представу. Мени се чини да је драма „Буре барута“ 1995. године представљала шок друштва које није знало у чему се нашло, али да се суштински више бави последицама деведесетих. Суштински, она не жели да разуме разлоге који су довели до тога. Мислим да се то налази у широком корпусу различитих дела, филмова, ТВ серија... која деведесете посматрају деконтекстуализовано, као да су само пале са неба, као да се ратови нису дешавали великим делом због воље народа, као да већина није изгласала Милошевића почетком деведесетих. (...) Чини ми се да је ова драма више експресионистички крик друштва које је у егзистенцијалном шоку, а да у суштини не преиспитује узроке тога. Могу да разумем позицију и значај те драме деведесетих, али тридесет година касније

мислим да је дошао тренутак да еволуирамо, урадимо пресек ситуације и видимо зашто је до тога дошло. Ми сцене насиља гледамо сваки дан у животу, представама, филмовима. Могу да разумем да представа репрезентује реалност, али се онда поставља питање да ли је сврсисходно данас представљати реалност коју смо видели мали милион пута или треба да понудимо дубљу, критичку евалуацију ситуације и да разумемо шта нам се десило. Не видим пуну сврсисходност постављања ове драме, а да приступамо потпуно верно њој, онако како је аутор замислио. Не видим сврсисходност режирања драме без неке радикалније интерпретације.

Горчин Стојановић, редитељ: „Буре барута“ је пастиш једног од најславнијих комада у историји светске драматургије „Вртешка“, Артура Шницлера. У такозваној штационен драми, у комаду „Вртешка“ где је Ерос у питању, за разлику од Танатоса који је овде, онај ко преживи страда „у следећој сцени“, и то је једно од најпрецизнијих, најгенијалнијих решења. Ту очекивати промену у ликовима или у карактерима је последица незнања, несензибилности или и једног и другог. Смисао Шницлеровог комада, на који је направио пастиш Дејан Дуковски, управо је у томе. Овај комад јесте написан 1994. године, али Дуковски је писао комаде са речју „Балкан“ или са метафором на Балкан још од друге године академије. Ово је македонски комад, ту нема Милошевића, написан је без сврсисходности. Наиме, ако мислите да је сврха позоришта да преиспитује узроке, онда смо у неспоразуму. Верујем у реченицу великог француског писца која каже да незналице мисле да ће сагледавајући шире размере друштвених догађаја пронаћи у њима нешто о човеку, а можда би било боље да зарађајући у човека покушају да схвате узроке тих крупних друштвених догађаја. Ми се нисмо бавили представом о деведесетим годинама, бавили смо се људима, а људска природа се није променила.

Ана Коланђели, као Ана: Мислим да се људи који имају све одговоре не баве позориштем, односно уметношћу. Ова представа је, пре свега – огледало. Ако је она у вама изазвала неко питање, онда је то добро, то је комплимент свима нама. Мислим да одговор неће донети ниједна представа, а конкретно ова је само један пресек стања. Ми у овоме живимо, па нека се публика запита – зашто и докле?
Ана Милошевић

ДЕЈАН ДУКОВСКИ: „БУРЕ БАРУТА“
РЕЖИЈА: ГОРЧИН СТОЈАНОВИЋ
КЊАЖЕВСКО - СРПСКИ ТЕАТАР КРАГУЈЕВАЦ

РЕЛИКТ ПРОШЛОСТИ

За сведоке Деведесетих, „Буре барута“ је најупечатљивији симбол тих година, и питање је у којој мери је могуће ослободити текст Дејана Дуковског од таквог значења. Неминовно је поређење два временска контекста, у којем овај савремени остаје без ефекта изненађујућег препознавања, какво је позоришним гледаоцима 1995. године, и филма нешто касније, донео овај брутални препис физичких обрачуна са Ех-Ју улица. Рат је са својим последицама довео до губитка тла под ногама за већину становника једне до тада релативно стабилне и сигурне земље, изневши на површину тешко појмљиву количину криминала и агресије. И док се савременици још нису снашли и схватили шта се то догађа, један сасвим млади писац је тај несхватљив садржај изручио на сцену. Ево, ово се догађа!

Текст не прати линеарно одређену радњу, већ у једнаест сцена доноси исто толико догађаја. У сваком од њих неко врши насиље над неким другим, или над собом, да би се један од ликова преселио у следећу сцену и у нову причу. На самом крају поново се срећу два лика са почетка, и круг је драматуршки затворен.

Насиље је главни лик драме, јер као некакав злодух запоседа ликове. Сам почетак тог ланца је препричан, па догађај који отвара драму представља освету због нечега из прошлости. То је писцу омогућило да не мора да се бави анализом и суштинским покретачем зла, већ само да региструје његове последице.

Пребијање пајсером због судара и оштећеног аутомобила, освета због љубавне преваре, флаша у главу због агресивног удварања, иживљавање над путницима једног аутобуса које се заврши француским

кључем у главу, силецијство из чиста мира на улици, силовање у затвору, самоубиство на броду за Аргентину, коначно бити у Америци и флаша која кроз прозор долеће и убија, самоубиство повратника... У кратким сценама, ово море агресије и смртних исхода најчешће није пажљиво мотивисано. Управо тиме је и одговарало духу деведесетих, јер се и тада све чинило немотивисаним.

Данас мало другачије гледамо на насиље. Знамо чиме је мотивисано. И оно организовано, друштвено, као и оно кућно, које је последица овог друштвеног. Мотиви су се искристалисали, насиље се не сагледава као злодух који опседа, већ као логична последица одређених односа. Данас је „Буре барута“ реликт прошлости, колико год да је насиље постало свакодневно.

Горчин Стојановић текст ослобађа реализма, чиме представу доводи у брехтовску раван, са појачаном стилизацијом у америчкој сцени. Сви учесници су на бини, они који не учествују у радњи као посматрачи, понекад навијачи, са трибина (сведена, јасна, функционална редитељева сценографија). Темпо је

брз, ритам прилично уједначен, па ипак ове сцене, које бисмо пре могли назвати сликама, после кратке радње развијају очекивани расплет, што је највећа мана текста, самим тим и представе.

У глумачкој екипи сваки лик је функционално спроведен, тачан, али објективно без простора за већу креативност, па се нико и не истиче посебно.

Крагујевачка представа „Бурета барута“ остаје као фреска, сведочећи о једном прошлом времену.

Александра Гловацки

У ЗАЧАРАНОМ КРУГУ НАСИЉА

Кришика: „Буре барута“

Драма „Буре барута“ Дејана Дуковског забележила је егзистенцијалистички крик и стање шока друштва које се средином деведесетих година прошлог века нашло у суноврату услед распада Југославије, економске девастације и раста национализма. Будући да је „Буре барута“ писано на македонском и први пут изведено у Македонском народном театру у Скопљу 1995. године, ваља истаћи да су Србија и Македонија тада делиле сличне друштвено-политичке проблеме, као што их деле и данас, али је у Србији интензитет проблема био већи, пре свега због ратова у којима смо учествовали. Те околности објашњавају зашто је „Буре барута“ тако снажно резонувало са публиком приликом српске премијере у Југословенском драмском позоришту 1995. године, као и приликом филмске адаптације у режији Горана Паскаљевића 1998. године.

„Буре барута“ се не бави макрополитичким питањима која су довела до распада једног друштва, већ последицама друштвеног процеса по обичног човека и свакодневни живот. Кроз форму фрагментарне драматургије упознајемо сијасет ликова и њихове животне приче које су обележене различитим степенима физичког, психичког и сексуалног насиља. Дуковски окрутност постојања приказује у насиљу које врше и трпе ликови које ми добро познајемо са улица, из крајева града, кафана, са наших радних места... Али је кључно за Дуковског приступ што њега интересује насиље на интерперсоналном нивоу, а не структурно насиље које је довело до распада свакодневног живота и насиља међу људима. Због тога се драма с правом може критиковати да не жели да разуме друштво насиља и његове узроке, већ се бави његовим последицама и пуком репрезентацијом, а можемо чак рећи и репродукцијом насилне стварности.

Ако су, ипак, све мане „Бурета барута“, заједно са деконтекстуализованим сагледавањем реалности, прошле испод радара средином деведесетих, то је било зато што је публика у отвореном приказу насиља препознала вапај беспомоћности у којој се налазила. Данас, готово три деценије од прве поставке драме и готово свакодневне изложености насиљу у реалности и различитим умет-

ничким форматима, драма губи убојитост коју је некада имала и све њене мањкавости излазе у први план. Због тога постоји ризик да конвенционална режија драме данас – верна оригиналној пишчевој замисли и без креативнијег и радикалнијег поигравања са текстом – буде ирелевантна и сценски бживотна, а за такву се режију одлучио Горчин Стојановић приликом поставке драме у Књажевско - српском театру у Крагујевцу. Стојановић, вршећи штрих и друге измене мањег обима на тексту, причу доследно адаптира, преносећи тиме и још једну велику драматуршку ману драме на сцену – понављање једне те исте предвидиве драмске ситуације у више варијација (ликови се сусретну, избије сукоб, жртве покушавају да смире ситуацију, али на крају насилници ескалирају свој напад).

Конвенционалну режију „Бурета барута“ чији аутор не намерава да ради на драматуршким проблемима текста би евентуално могла да извуче употреба промишљених извођачких и сценских поступака. Нажалост, глума у овој представи одаје утисак као да је и сам ансамбл свестан да учествује у представи без дубљег смисла, те своје улоге одрађују. Нема потребе поименце помињати глумце, али је свим сценама заједничко то што су насилници неуверљиви, глума застрашивања испразна, а глумци који играју укочене жртве више делују сморени у ишчекању да се представа коначно заврши, него уплашени. Редитељев разлог да глумце који у датом тренутку не играју смести на трибину у дубини позорнице је нејасан, а одлуке да они понекад реагују на радњу испред њих, а у другим тренуцима не, некохерентне су. Иако је у питању проста сценографска одлука, прекривање сцене чаурама метак бар има јасно значење – асоцијација на ратове деведесетих и оружаном насиљу које се и данас дешава (сценографија: Стојановић).

Могли бисмо анализирати још сценских решења, али то ништа не би променило суштину представе – Горчин Стојановић је режирао драматуршки проблематичан текст и поставио га без икакве смислене редитељске визије, или је бар та визија неуочљива публици.

Борисав Матић

ВЕЧЕРАС НА СЦЕНИ

„ГОСПОЉА МИНИСТАРКА”

Текст: Бранислав Нушић
 Режија и адаптација: Оља Ђорђевић
 Сценограф: Дамјан Параносић
 Костимограф: Милица Грбић Комазец
 Композитор: Харис Шећеровић
 Сценски говор: Саша Латиновић
 Сценски покрет: Данило Миловановић
 Дизајн светла: Радомир Стаменковић
 Продукција: Шабачко позориште

Л И Ц А:

Живка	Анета Томашевић
Дара, ПераКаленић	Соња Милојевић
Рака,сека Соја, Панта,	
Сава, госпођа Ната	Деана Костић
Анка, тетка Даца	Драгана Радојевић
Ујка Васа, Куир	Иван Томашевић
Пера из административног,	
тетка Савка, Јова Поп-Арсин,	Слободан Петрановић
Риста Тодоровић	Шарац
Сима Поповић,	
др Нинковић, Миле, Јаков,	Милош Војновић
професорка Дабић,	Владимир Милојевић
полицајац	
Чеда	

РЕЧ РЕДИТЕЉКЕ

Да је Нушић наш савременик, одавно је постало клише који се у свакој прилици радо изговара. Међутим, тај клише је истина која га чини једним од највећих драмских писаца на овим просторима. Његови ликови заиста живе свуда око нас и у нама. Његов текст је могуће сместити у сваку епоху и он ће бити подједнако актуелан. То говори о његовој генијалности, али и о трагедији нашег менталитета. Радња Нушићеве „Госпође министарке” смештена је „у доба сусрета прошлога и садашњег века”, односно на прелазу из деветнаестог у двадесети век. Ми смо у нашој представи отишли сто година касније, али се, осим пригодне терминологије, ништа суштински није изменило. И даље су око нас припрости људи који би да представљају елиту земље потпомогнути мањком образовања и вишком неукуса; корумпираност и размена разних услуга зарад личне користи; бахатост, покондиреност, неписменост – све је ту, о којој год деценији да се ради. Због тога је лако препознати Живку, разумети одакле долази и куда је кренула, а некима, сигурно, и идентификовати се с њом. До када ће овде бити тако, време ће показати. Нама остаје само да се надамо да све има свој крај, па и Живке, макар то одузело Нушићу ту његову ванвременску актуелност.

Оља Ђорђевић

ИЗ КРИТИКЕ:

„...Раскошна значења Нушићеве комедије 'Госпођа министарка' (1929), у скоро стогодишњој историји њених тумачења отварају су непрегледне просторе различитих сценских интерпретација, од питких и непомућено ведрих комедија, до тамно апсурдних трагедија са наглашеним политичким и егзистенцијалистичким смислом. Нова представа редитељке Оље Ђорђевић је на страни комички изострених тумачења где су продубљени извори смеха у првом плану, може се рећи и главни разлог њеног постојања.”

Ана Тасић

„...Госпођа Министарка шабачког позоришта поручује да смо у немилосрдном времену заробљени тако да се можемо осетити као у живом блату, јер се матрице понављају све контаминираније, а комедија је ту и да човека ослободи страха, да отвари могућност промени.”

Наташа Гвозденовић
 извор: Art-erija RTV

ЕРА ИЗ ПАРТЕРА

ВУК СТ. КАРАЦИЋ НА СУСРЕТИМА „ЈОАКИМ ВУЈИЋ”

- СУСРЕТИМА** – *Мука живјети, а жао умријети!*
- ПОЗОРИШТИМА** – *Болесник мало једе, али много троши!*
- ФОНДУ ЗА КУЛТУРУ** – *Једном руком даје, а двјема узима!*
- ФИНАНСИЈЕРУ** – *Двапут зине, трипут слаже!*
- КРИТИЧАРИМА** – *Ако коре, не море!*
- ГЛЕДАОЦИМА** – *Боље празна кеса, него празна глава!*
- ОРГАНИЗАТОРУ** – *Добар посао сам се хвали!*
- МИНИСТРУ КУЛТУРЕ** – *Ласно је пуним трбухом пост хвалити!*
- МАРКЕТИНГУ** – *Ђаво козе нема, а сир продаје!*
- КРИТИЗЕРИМА** – *Ко ме је лани био, ни сад ми није мио!*
- ГЛУМИЦАМА** – *Кад су очи пуне, и срце је сито!*
- ОРГАНИЗАЦИОНОМ ОДБОРУ** – *Те је много маја, ту је много јаја!*
- ПОЗОРИШТИМА У УНУТРАШЊОСТИ** – *И го и бос, а опет му зима!*
- ОКРУГЛОМ СТОЛУ** – *Која кокош много какоће, мало јаја носи!*
- ВИДЕОТЕЦИ** – *И бијела овца црно јање ојањи!*
- РЕПЕРТОАРУ** – *Шта ко има, оно и продаје!*
- ПИСЦИ – ГЛУМЦИ** – *Један дрво сади, а други плод бере!*
- ЕПИЗОДИСТИМА** – *Мала сикира велики дуб повали!*
- ПУБЛИЦИ** – *Боље је своје јаје, но туђа кокош!*
- ГЛАСАЊЕ** – *Неко хвали попа, неко попадају!*
- ПЕРСПЕКТИВА СУСРЕТА** – *Жали ме жива, а немој мртва!*
- БЛАГАЈНИКУ** – *Добар је пастир дужан овце стрићи, а не дерати!*
- ОПШТИНАРИМА** – *Ко не храни мачке, храни мишеве!*
- ПРОГНОЗЕРИМА** – *Још није до воде дошао, а већ гаће засукује!*
- ФИНАНСИРАЊЕ** – *Новци кад одлазе, имају сто ногу, а кад долазе само двије!*
- ОБЕЋАЊА СРС** – *Биће гаће, само не знам кад ће!*
- ОПОМЕНА** – *Боље да село пропадне, него у селу обичај!*
- ГЛУМЦУ** – *Да падне на леђа, разбио би нос!*
- ТВ ХРОНИЦИ** – *Ако ти је срце као говор, добар си!*
- ЛИСТ „СУСРЕТИ”** – *ЗНА И ШТА ЦАР ВЕЧЕРА!*
Раде Јовановић

СУСРЕТИ "ЈОАКИМ ВУЈИЋ" - КАКО ДАЉЕ?

Овогодишњи Сусрети са шест представа у конкуренцији за награде, без обзира што је њихово трајање резултат стицаја околности, а не промишљене одлуке, заправо су, бар што се трајања тиче, добар модел. Наравно, до броја шест стизало би се селекцијом. Из понуде, а чиниле би их по две представе сваког досадашњег сталног учесника Сусрета и представе ад хок група, селектор кји се именује на две године, бирао би пет најбољих. У избору могле би се наћи и обе понуђене представе било ког театра. Шести учесник било би остварење позоришта домаћина по сопственом избору, а њоме би по правилу Сусрети и бивали отворени. Међутим, да театар домаћин не би био у неравноправном положају са осталима и њему треба дати право да своје представе понуди селектору.

Ограничиње броја учесника Сусрета, чиме би се не само смањили трошкови организатора и оних потенцијалних гледала који купују комплете улазница и – верујем – дошло до концентрације квалитета, омогућило би позориштима, штавише обавезало их, да све време трајања Фестивала имају своје представнике (драматурге, уметничке директоре) који би учествовали у стручним разговорима и по функцији били чланови жирија Округлог стола критике. Овај жири, уз њих и водитеља разговора чинила би још два до три акредитована позоришна критичара чије би стално присуство на Сусретима обезбеђивао организатор. За награду Округлог стола гласало би се као и до сада јавним изјашњавањем.

И додељивање награда стручног жирија, који би се, као и селектор, именовао на две године, требало би, макар што се њиховог броја триче, прилагодити идеји о концентрацији квалитета. Свести их на (по) једну у свакој категорији. Уз награду најбољој представи (предлажем да, као и Сусрети, поносе име "Јоаким Вујић") додељивале би се и следеће појединачне: "Јован Путник" за режију, "Мила Стојадиновић" – за најбољу женску, "Сима Крстовић" за најбољу мушку улогу, "Јован Милићевић, најбољем младом глумцу (једна) "Брана Ђорђевић" за најбољи сценски говор, награда за епизоду (такође једна) награде за савремени домаћи текст, сценографију, костим, сценску музику и једна специјална награда која би се додељивала за навредније остварење у категоријама за које не постоје сталне награде – превод страног текста, сценски покрет, маска, дизајн светла, дизајн тона.... Предлажем да и награде које не носе име неког значајног ствараоца такође буду именоване. И то, слично већ постојећим, именима ствараоца чија је активност директно везанан за рад позоришта сталних учесника "Јоакима". Александар Поповић – награда за најбољи савремени драмски текст, Велизар Србљановић – за сценографију, Иван Вучковић – за костим (наравно, уз укидање награде за ликовност која је носила Вучковићево име) Братислав Анастасијевић – за музику, Бруно Рајић или Милорад Ђоговић – за епизоду и, ако би се задржала стална награда за сценски покрет – Драгослав Јанковић Макс.

Све ово, наравно, није ново како предлог, а остварено је и у пракси других фестивала. Међутим, Сусретима, односно позоришним гледаоцима у градовима који их организују, није најважније да откривају нове организационе формуле, већ да се одреде за ону која је најбоља.

*Дејан Пенчић - Полиански
Београд, мај 2001*

ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ

Књига „Позориште...”, аутора Александра Милосављевића, биће представљена 19. маја у 18 часова на Малој сцени Народног позоришта Ужице.

О књизи, у издању Народног позоришта Тимочке Крајине – Центра за културу „Зоран Радмиловић”, говориће Александра Гловацки, драматуршкиња и позоришна критичарка, и др Зоран Максимовић, театролог.

МИЛОВАН ВИТЕЗОВИЋ:

Афоризми

МНОГЕ СЕ
ДРАМЕ
ЗАВРШЕ,
ПА СЕ, ТЕК,
ДИГНЕ
ЗАВЕСА!

САТИРИЧАР
ЈЕ КАО
ЕКСЕР!
ТУКУ ГА
У ГЛАВУ,
А ИСКРИВИ СЕ
КАД НАИБЕ
НА „ЧВОР“.

У БАСНАМА
СУ ЖИВОТИЊЕ
ЉУДИ.
У ЖИВОТУ ЈЕ
ОБРАТНО!

САТИРА

ИМА ПОРТИРА.
ОН ПАЗИ
КО УЛАЗИ!

ЈА НИСАМ
ЦЕЗАР.
ВИШЕ ВОЛИМ
ДА БУДЕМ
У БЕОГРАДУ
ДРУГИ,
НЕГО У УЖИЦУ
ПРВИ!

МНОГИ
СА СВОЈИМ
ДИСКУСИЈАМА
БУКВАЛНО
ИСТУПЕ!

ЕПИТАФ ГЛУМЦУ

УМИРАО ВИШЕ ПУТА,
ДОК СЕ ЈЕДНОМ НИЈЕ
СТВАРНО САЖИВЕО
СА УЛОГОМ!

УТИСЦИ ПУБЛИКЕ О ПРЕДСТАВИ „БУРЕ БАРУТА”:

Марија Карадаревић, песникиња: „Позитивно сам изненађена. Нисам очекивала ништа, а добила сам много.”

Огњен Вушковић, инжењер: „Нисам огушевљен. Гледао сам раније представу и очекивао сам другу енергију. Нисам им поверовао. Можда сам подио стандарде, али нисам добио оно што сам очекивао.”

Снежана Дамјановић, лекар: „Мени је овај шекспир дејресиван, а о дејресиви не могу да говорим позитивно. До шекспира је.”

БИЛТЕН 60. ФЕСТИВАЛА ПРОФЕСИОНАЛНИХ ПОЗОРИШТА СРБИЈЕ „ЈОКИМ ВУЈИЋ”

Издавачи: Народно позориште Ужице, Заједница професионалних позоришта Србије
 Редакција билтена: Јелена Пенезић (уредница), Ана Милошевић, Ненад Ковачевић • Фотограф: Божидар Живановић
 Тираж броја 6: 200 примерака
 Дизајн и припрема: „Control Dizajn Studio”, Ужице • Штампана: „Графопрент”, Ужице

”СУСРЕТИ”,
12. мај 1986. године